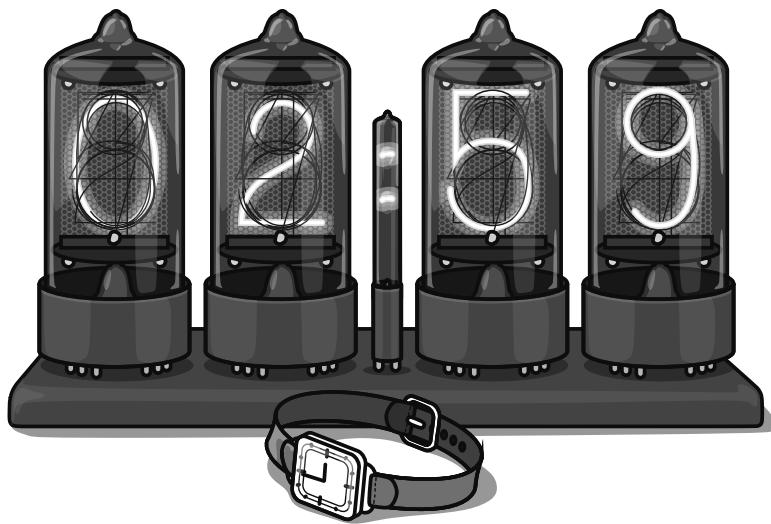

lipu tenpo

nanpa tenpo

jan pali

jan Alonola + jan Kapesi Pake + jan Kasape
+ jan Ke Tami + jan Lapate + jan pi nimi ala
+ jan Sonatan li toki.

jan Juwan + jan Kasape + jan Ke Tami
+ jan Sonatan + jan Tepo
li alasa e pakala toki.

jan Alonola + jan Ke Tami + jan Lewiku
+ jan Simo li sitelen.

jan Kasape li sijelo e lipu.

jan Alonola + jan Sonatan li lawa e kulupu.

♪ o kama pona

lon lipu tempo!
tempo ... li kama
lili li tawa wawa.
tempo sike tu wan
pini la lipu tempo
nanpa wan li kama
lon. ni li tempo suli!

lipu ni la jan Alonola
li toki e ilo tempo.

taso lipu ni li jo e ijo
ante suli kin.

o kama sona e sin
pi lipu tempo e ken
pi toki pona tawa
nasin Juniko.

o pona o musi
kepeken lipu tempo!

- jan Sonatan

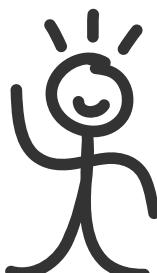
jo

kulupu 3 lipu tempo li kulupu

toki pona 4 kalama pi sitelen nimi
5 sitelen pona
li ken ala ken
lon nasin Juniko

sona 7 o mama e kasi moku
lon tomo sina
8 o kepeken ala
ilo ike ni
9 ilo tempo poki

musi 10 ali li ale: namako
12 toki musi pi
kijetesantakalu lawa
13 toki sona:
lipu lili pi kasi ma
14 moli li nanpa
15 seme li mi
15 kijetesantakalu o

lipu ni li tan kulupu
lipu tempo e.V. ·

kulupu ni li lon ma Tosi ·

mi pana e lipu ni
lon tempo nanpa 2024 ·

lipu tempo li kulupu

tan jan Alonola
tan jan Sonatan

→ o sona! lipu tempo li kama kulupu lawa.

tenpo sike tu wan pini la, mi open e lipu tempo. mi pana e lipu tempo nanpa wan. tempo li kama la mi kama kulupu pona li pana e lipu tempo mute.

tenpo pini lili la, kulupu pi lipu tempo li kama kulupu lawa lon ma Tosi. toki Tosi la nimi ona li *lipu tempo e.V.* (*eingetragener Verein*). ni li pona mute tawa mi, li pona mute tawa jan pali pi lipu tempo. ni la, kulupu pi lipu tempo li ken pali e ijo mute. mi wile toki e ijo ni.

lipu tempo li ken jo e poki mani. ni la, lipu tempo li ken pana e mani tawa jan pi pali musi anu jan pi ilo musi. mani o suli e kulupu pi pali musi pi toki pona. ken la, mi ken kepeken mani tawa tempo kulupu pi ma Elopa. ijo mute li ken a.

suli la, kulupu li jo e lipu tempo. jan wan taso ala li jo e ona. kulupu li wile ante e lipu tempo la, kulupu li lawa e ona. jan li wile kama jo e mani la, kulupu li ken pana e mani.

tempo kama la, mi wile toki tawa kulupu lawa suli tan ni: kulupu lawa suli Tosi en kulupu lawa suli Elopa (EU) li pana e mani tawa kulupu lawa lili. kulupu lawa suli li wile e ni: jan li kulupu li pali e pona kulupu e pona musi. mi la, lipu tempo li pali e ni. ken la, mi ken kama jo e mani tan ni li ken suli e pali pi lipu tempo.

tempo ni la, jan Sonatan en jan Alonola li lawa e lipu tempo. tempo kama la, sina ken kama lawa e ona! sina ken lon kulupu pi lipu tempo. ni la, sina ken toki e wile sina. tempo sike la, jan li kulupu, li toki e wile ona, li kama e jan lawa sin.

lipu tempo li open e kulupu lon ma tomo Mase (Maastricht). ona li kama lon tempo sike nanpa 2023 lon tempo mun nanpa 7 lon tempo suno nanpa 27. ni la, mi toki tawa jan pi sona lawa. ona li pona e lipu lawa pi lipu tempo. mi pana e mani lili tawa ona. jan pi sona lawa li pana e lipu tawa kulupu lawa. taso nasin mi li pini ala: mi o open e poki esun, o toki tawa kulupu lawa ante mute, o pana e lipu mute!

mi ale li wile e ni: sina ken kama jo e lipu tempo lon. sina ken esun e lipu tempo lon lon lipu Petejon (Patreon) kepeken mani lili. lipu tempo li wile ala jo e mani mute, taso mi pali li pana e lipu kepeken mani. suli la sina lukin taso e lipu la ale li awen sama suli. ■

kalama pi sitelen nimi

tan jan Ke Tami

→ **nimi li jo e kalama.** taso mi wile pana e kalama nimi ale tawa sina la sina ken sona kepeken nasin seme? mi o kalama seme e kalama lili ni? a, nasin mute li ken. mi ken pana e kalama taso: jan ni li jan Losu - kalama pi nimi ona li ni - L, O, S, U. taso ni li ken ike tawa sona kute. ni la mi o seme. lon la mi ken wawa e kalama. taso nasin ante li lon.

mi ken pana e kalama ante lon poka. pana ni la, sina ken sona kute pona. nasin li ni: kalama A en kalama E en kalama I en kalama O en kalama U li kalama suli li wile ala e kalama ante lon poka. kalama ante ale la kalama poka o lon. kalama seme o lon poka? kalama I li ken ike lon kalama T lon kalama J, kalama U en kalama O li ken ike lon kalama W. kalama E taso en kalama A taso li awen. kalama pi jan Losu li ken ni: La, O, Sa, U. ona li ken ni kin: Le, O, Se, U. taso nasin ante kin li awen ken. kalama poka wan li pona e sona kute la kalama poka tu li ken pona suli e kute. nimi pi jan Losu li ken ni: Ala, O, Asa, U. a, taso kalama Ala li sama nimi "ala" a. kalama E li ken pona tawa ni: Ele, O, Ese, U.

taso nasin ante kin kin li awen ken. nasin sitelen la, mi ken pana e kalama wan kepeken nimi wan lon insa pi selo poki.

ni li ken lon nasin uta kin. kalama pi nimi Losu li open sama nimi ni ale: lon, ona, supa, uta.

suli la, nasin wan taso li lon ala. lon la, nasin ale li ken nasa tawa uta li ken nasa tawa kute. musi la, mi wile lukin e nasin ante wan: toki Inli en toki ante mute la, jan li mu wan e kalama ale tawa musi. mu musi ni la, jan li ken awen pona e kalama lon sona ona.

A B C D E F G H I J K L M N O P

mi ni sama la, mi kama lukin e ijo musi:
A, E, I, Ja, Ka, La, Ma,
Na, O, Pa, Sa, Ta, U, Wa

sina kin li lukin ala lukin e ijo ni? kalama tu wan li sama nimi: Ka, La, Ma. kalama. sama a. ni la... mi ken ala ken kepeken nasin sama tawa ale pi mu musi? ken!

a e i-jo ka-la-ma, ni o un-pa ton-si wan aaa, musi, musi. taso nimi "e" li lon ala pona.

mi alasa e ijo kalama pona e toki pona:
uta ni o kalama e ijo sewi anpa
unpa tonsi kalama o wan taso e ni a
uta waso kalama, ijo o pan e ni a

si-na a-wen ka-la-ma e i-jo o - pen u-ta

a taso mi sona, mi sona: kalama "n" li lon
pini la jan mute li kepeken nasin tempo ante
lon kalama. mi wile e nimi Kalama e kalama
pini N ala la mi alasa sin e nimi ken:

uta sewi kalama o pana e ijo a
uta suwi kalama o pana e ijo a
uta sewi kalama o pona e ijo a
uta suwi kalama o pona e ijo a
uta waso kalama o pana e ijo a
uta waso kalama o pona e ijo a
ijo uta sewi a o pini e kalama

uta suwi pini o kalama a e ijo
waso uta kalama o pini e ijo a
ijo pona kalama o sewi e uta a
pona ijo kalama o uta e suwi a
uta anu kalama o pu e ijo sewi
uta anu kalama o suwi e ijo pu
waso anu ijo pu o uta e kalama

nasin ni li awen nasa, li musi taso. o awen
ala e ona lon sona sina. o awen e ona lon
musi sina, a a a.

I

sitelen pona li ken ala ken lon nasin Juniko

tan jan Ke Tami

→ nasin sitelen mute li ken e toki pi lipu ni.
taso lon la, jan mute li kepeken nasin pi
mute ala. ona li wile pana e toki ni tawa lipu
la, ona pana e sitelen kepeken nasin Lasina
anu nasin pali sin pi jan Sonja. nasin ni
nanpa wan la, kalama wan li kama sitelen
wan. nasin ni nanpa tu la, nimi wan li kama
sitelen wan. nasin ni li pona mute tawa mi.
taso ona li sin a. sin ona la, mi wile pana e
sitelen kepeken ona tawa ilo sina la, mi
kama ala kama ken? ike la, mi ken ala pana
e ijo pi wile mi tawa ilo ale. taso ni li ken
awen ala. ni li ken ante. nasin li ken e ante.

jan li pana e sitelen tan ilo ona tawa ilo
ante la, ilo nanpa wan en ilo nanpa tu o
sona sama e sitelen. sona li ken tan nasin
Juniko. nasin Juniko li pana e sona sitelen
sama tawa ilo ante. ilo li awen sin e sona pi
nasin ni la, ilo li ken sona e sitelen ale pi
nasin ni. ni li pona sona ilo! sitelen sin li lon
nasin ni la, mi ken pana e sitelen tawa ilo
ante a. mi wile!

→

kulupu li pali lon lipu pi suli mute li wile
pana e ona tawa kulupu lawa pi nasin
Juniko. kulupu lawa li lukin e lipu mi la lipu
o pona tawa ona o kama e sitelen sin tawa
nasin ona. pali mute li pini. pali mute li
awen. pali mute li kama. taso mi kulupu li
pilin pona wile.

taso mi kama lukin e toki pi jan lukin: lipu pi
pali mi li pini la, lipu ni li pona ala pona
tawa kulupu lawa? ona li wile sona e ni la,
mi wile toki e ijo ken.

o sona! jan li pali e toki sin e sitelen sin sama jan Sonja lon tempo ante.

toki Olapi (Volapük) li jo e sitelen sin:
Elə Өə ୱ. toki Epelanto li jo e sitelen sin:
Ĉâ Ĝê Hâ Jî Ŝs Üü. ona ale ala li lon toki
Epelanto taso. taso ona li kama tan toki
Epelanto, li lon nasin Juniko. ni la, sitelen
sin pali li ken.

taso kulupu Juniko li toki tawa mi kulupu la,
lon sitelen taso li pona ala. ona li wile sona
e ijo mute tan mi. jan pi mute seme li
kepeken sitelen sin pi wile mi? mama ona
Sonja taso anu jan pi mute lili taso li ken ala
e sin sitelen tawa nasin. pona la, kulupu li
lili ala li kepeken sitelen sin wile lon tempo
mute. jan li kepeken ala kepeken sitelen
wile lon tempo mute? lukin la, jan li kepeken
sitelen ni lon tempo ale a.

sona sitelen li awen ala awen tawa jan pi
sona ona ala? tomo lili pi sona sin anu tomo
suli pi sona sin li pana ala pana e sona
sitelen? sona sitelen li lon ala tomo ni, taso
jan li awen kama sona e sitelen, li awen

kama mute. jan li kama sona toki la, ona
mute li kama sona sitelen kin. jan Kekan
San en lipu mute en ilo mute li pana e sona
sitelen.

jan seme li kepeken sitelen? ona li kepeken sitelen lon ma seme? jan kulupu li lon ma mute mute li lon ilo mute li lon lipu mute.

a, taso sitelen sin ante li tan toki sin pali, li lon ala nasin Juniko. ni li tan seme? jan Tokin (Tolkien) li pali e toki Kuwenja e toki Sintalin la, ona li pali e sitelen Tenwa kin. sitelen musi Ta Te li sitelen e tempo kama, e mun weka, e tomo pi tawa mun, e jan pi mun weka la, kulupu Sinan pi sitelen ni li toki Sinan, li kepeken sitelen Sinan. jan li lukin pana e sitelen Tenwa, e sitelen Sinan tawa nasin Juniko, taso tempo pi lipu ni la, ni li ken ala a. seme la, ni li kama ala ken? open la, kulupu pi nasin Juniko li wile e sitelen sin ni, taso ijo ike wan li lon li pakala e ken pana: sitelen sin pali ni li tan ala ma, li tan ala kulupu suli – sitelen li tan jan wan anu kulupu esun wan. ona tan li ken lawa e sitelen, li ken wile e mani lon sitelen.

sitelen pi wile mi la, ni li sama ala sama? ala
a! toki pi jan Sonja la, mama sitelen Sonja li
lawa ala e sitelen, li wile ala e mani lon
sitelen.

ni ale la, mi pilin pona. sitelen pona pi wile
mi li ken tawa nasin Juniko. lon la, ni li wile
e pali mute a, e sona nasin wawa. pona la,
jan mute li pali mute tawa ni. pona kin la,
jan Lepeka li sona wawa e nasin, li pali
mute kin. nasin li awen wile e pali, e tempo.
taso mi awen pali la, mi kama ken.

o mama e kasi moku lon tomo sina

tan jan Alonola

→ **ken la, sina jo ala e ma kasi sina.** taso
sina jo e supa pi poka lupa! sina wile la,
sina ken mama e kasi moku lon tomo sina,
lon supa pi poka lupa!

sina ken mama e kasi mute lon tomo sina.
mi toki e sona pi kasi luka lon anpa.

kasi namako

kasi namako mute li lon. ma mi la, sina ken
esun e ona lon esun moku! namako li pona
mute tawa moku. sina ken mama e namako
kepeken tempo lili.

kasi pi kili loje

kili loje pi suwi lili li pona mute tawa moku.
kili loje suwi li pona kin, taso kasi ona li suli.
sina jo e kili loje la, o open e ona. o kama jo
e sike lili kasi tan ona. sina ken pana e sike
lili lon poki ma. poki ni la, o pana e poki ma
namako lon sewi pi sike lili. o pana e telo!
tempo ni la, o awen, o awen telo e ma. kasi
li lon la, sina ken pana e ona lon poki ma
suli. kasi li suli la, ona li ken kama pakala.
tan ni la, ken la, o kepeken e palisa tan ni:
kasi li ken pakala. ona li ken jo pona e kasi.
ni la, kasi li awen pona. kasi ona li loje la,
sina ken moku e ona.

kasi pi kili seli

pilin uta seli li pona tawa sina la, o mama e
kasi pi kili seli! kin la, kili sama pi seli ala li
lon. sina ken kama jo e sike lili kasi tan ona.
pali mama ona li sama kasi pi kili loje. tawa
ona la o lukin e toki sewi.

kasi pi kili pokи

kili pokи li jo insa e kili lili. ona li jo e ijo
pona tawa sijelo sina! sina moku ala e
soweli la, kili pokи li pona mute a. sina wile
mama e kili pokи, li wile lukin e ona la, o pali
e ni: o kama jo e pokи pi kule ala. o telo e
lipu. o pana e lipu telo lon insa pokи. o pana
e kili lili lon selo insa pokи. ni la, suno li ken
suno e kili lili en sina ken lukin e ona. o
awn telo e lipu! kasi li kama suli la, o pana
e ona tawa pokи ma. pokи ma la, o pana kin e
telo.

kasi pi kili loje suwi lili

kili loje lili li suwi a. mi la, ona li pona mute.
kin la, telo ko ona li pona! kasi ona li lili. ni
la, ona li pona mute tawa supa pi poka lupa
sina! kasi ona li awen anpa, li tawa sewi
ala. ni la, o kama jo e pokи ma suli. o pana e
sike kasi lili lon ma. o pana e telo. pona la,
kasi pi kili loje lili li ken awen lon tempo sike
mute! ni la, sina ken moku e kili mute tan
ona!

o kepeken ala ilo ike ni

tan jan Kasape

→ **jan mute li pali e pali pona** · ona li pana e pali ona tawa kulupu · ni la jan ali li ken kepeken ona · jan li ni la ona o ni olin · sina kepeken pali pi jan ante la o toki e nimi ona lon pali sina o pana e pali sina kin tawa kulupu · jan mute pali li toki e ni ·

jan mute li kepeken pali pi jan ante · jan mute li pali e pali sin · jan li olin e pali li esun e pali · pali kulupu li kama mute · kulupu li wawa ·

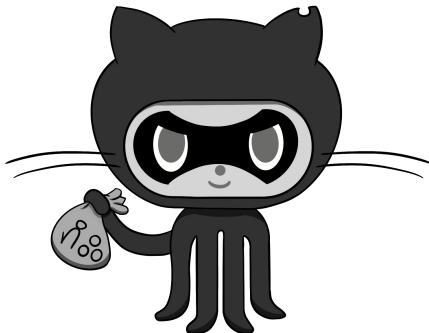
taso kulupu ante li oko e pali ni ali · pali kulupu li mute suli · toki pi mute a li lon ona · ni li wawa · ona li wile kepeken wawa ni · tawa ni la ona li pali e ilo · ilo ni li kama moku e toki ali · ona li kama ken toki e toki mute tan ni ·

kulupu mama li kepeken pali kulupu · ni la ona o toki e nimi pi jan pali ali o pana e pali ona kin tawa kulupu · taso ona li ni ala · sina pana e mani tawa ona la ni taso la sina ken kepeken ilo ona · jan mute li pana e olin e wawa lon pali ona · taso ilo ike li moku e wawa ni li moli e olin ni · ona li esun ala li moku taso ·

ilo ni li pali e seme · ona li ken pali e pali sama kulupu · ni la kulupu olin li kama wile ala · ilo taso li wile · kulupu li ken moli ·

kulupu mama¹ li pali e ilo² pi ike suli · a jan mute li pali mute · taso ike li tawa ona · tan ni la o kepeken ala ilo ni o weka lon mama ona ·

I

¹ GitHub

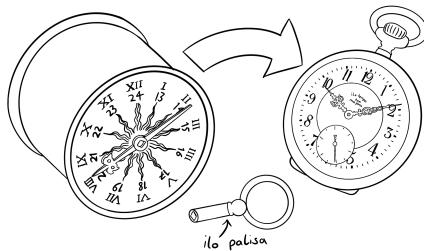
² GitHub Copilot

ilo tempo poki

tan jan Alonola

→ **tempo ale la**, jan li wile sona e tempo. taso tempo pini la, ilo tempo li lon ala. ni la, jan li pali e ilo tempo nanpa wan: ma Tosi la, jan mute li open pali e ilo tempo. mute la, jan li toki e ni: jan Peta Enlan (Peter Henlein) li pali e ilo tempo nanpa wan. ona ni li sike suli, li jo e luka wan taso. kin la, ona li tawa ike, li nasa. sina sona ike e tempo tan ona. kama la, ilo tempo li mu lon tempo wan.

tempo kama la, ilo tempo li kama ante. ona li kama lili, li tawa pona. ni la, sina sona e tempo tan ona. jan li jo e poki lon len ona la, ilo tempo li ken lon poki ni. ilo tempo poki li lon! ona li kama jo e sinpin ni: sina ken lukin e insa ona. sina wile pana e wawa tawa ilo tempo la, sina kepeken e ilo palisa. wawa li awen lon sike wawa pi ilo tempo. sina wile ante e tempo ilo la, sina kepeken kin e ilo palisa. sina kepeken e ilo palisa la, sina tawa sike e sike lili lon ilo tempo.

ilo sin mute li kama lon, li pona e ilo tempo. ma Mewika la, jan li open pali e ijo sama mute. ijo li sama la, jan li ken pali e ilo tempo mute. ilo tempo li pakala la, jan li ken pona e ona kepeken ijo sin. ni la, jan mute li ken esun e ilo tempo kepeken mani lili.

ma Elopa la, jan li ken pali ala e ilo tempo mute tan ni: ma Mewika la, jan li pali e ilo tempo mute pi mani lili. ni la, jan li pali e ilo tempo pona a lon ma Suwasi. jan li esun e ona kepeken mani mute a.

taso ilo tempo sin li kama lon: jan li wile ala e ilo tempo poki, li wile e ilo tempo luka tan ni: ilo tempo luka li lon luka. jan li ken lukin e ona kepeken pali lili. **I**

ali li ale: namako

tan jan Kapesi Pake

→ **tempo mun pini la**, mi sitelen e lipu musi lili. nimi ona li “ali li ale.” ona li tawa “utala musi pi ma pona.” taso, mi ante lili e nimi pi nanpa lili lon lipu. sina ken lukin e pali pini lon lipu ni: <https://tinyurl.com/ali-li-ale-a>

tempo mun ni la, mi pana tawa lipu musi lili mi. mi pali e pini sin. mi wile e ni: ni li suli e toki e musi e sona lon lipu. o lukin pona e lipu “ali li ale: namako.”

**

musi toki mute li lon ma ni.
taso, musi toki nanpa wan li lon.
ona li musi utala ala.
ona li musi soweli ala.
ona li musi pi pali jan.

o lukin e ona.

lipu ma li ma ala. lipu ma li sitelen taso e ma. lipu ma li pona, la insa en selo ona li ken sama ma. lipu ma li sama ma, la ona li ilo suli. ma suli li lon kepeken nasin ni, li lawa e ma suli mute. nasin pi lipu ma li kama suli lon ma suli ni. pona suli, la lipu ma pi ma tomo li suli sama ma tomo! lipu ma pi ma suli li suli sama ma suli kin! lipu ma li ken len e ma suli ale ni. lipu ma lili li jaki mute tawa jan. suli taso o lon. taso, lipu ma li suli pi mute ike lon tempo ni. tempo li kama, la lipu ma li kama suli suli! lipu ma li len e ma ale e telo ale. lipu ma li tawa kon weka kin. lipu

ma li len e sike suli ale e sike suli ante. tempo, la lipu ma li len e suno kin. lipu lon ale li lon lipu ma. jan ale li pali tawa lipu ma kin. lipu ma li ma li kama ma. lipu ma li kama ale. jan ale li kama lipu ma li kama lipu. sjelero lipu li kama ko. ma ale li kama ko. lipu ma li ken ala toki. lipu ma li ken ala tawa. lipu ma li ken ala lon.

ala li lon. ala li lon tan wile sina. tan ni, la o wile ala e lipu ma pi suli sin.

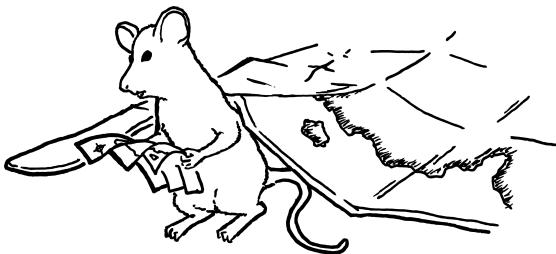
sina kute e musi ni anu seme? jan lili ali li kute e ona lon supa leape ona. ona li musi kute tawa ona.

*jan Tuli li leape kin.
jan Tuli li leape taso.
ona li tawa ala tan tomo pi jan Tuli.
jan lawa Unu li moli ala e jan Tuli.
jan lawa Nalanja li anpa ala e jan Tuli.
jan Tuli li awen wawa lon tomo.*

*tempo lete li tawa ma Kapesi.
tempo lete li tawa ma Peta.
lete ni li tan ma Peta, taso lete li sike suli e ma ali.*

*ali li lete.
lete li ali.
ali li kama lete.*

*lete la moli mute li tawa ma ali.
soweli ali li moli.
kala ali li moli.
pipi ali li moli.
ni li ike pilin.
kasi li ala tan lete kin.
ni li ike pilin.*

kasi en soweli en kala en pipi li ala la jan li
moku ala.

jan li pilin e monsuta mute.
monsuta o pini.

toki pi jan Tuli la jan li pini ala pini utala?
jan li wile e sona ni.

jan li toki e ni lon tempo ali.

kulupu nanpa wan li lon.
nimi ona li kulupu Kapesi.

kulupu nanpa tu li lon.
nimi ona li kulupu Peta.

tempo pini la kulupu ni tu li utala.
tempo ni la utala li ala e ona.

lete li kama tan ni anu seme?
lete li weka li pakala e ante ali.

mani ona li suli ala.
ona li sama lon tempo ni.

lon poka pi ma Kapesi la lon poka pi ma
Peta la lon insa la kiwen li lon.
kiwen ni li suli.
insa kiwen ni la nimi tu li lon: "ali" en "ale"
li lon.

jan lawa pini li sitelen e nimi ni.

nimi li sitelen la jan o wile sama sitelen.
nimi li lawa e jan kepeken nasin ni.

jan li ken pilin e ni:
nimi "ali" li jo e kon ante e kon sin.

taso, jan li sona ala e kon ante ni e kon sin
ni.

ken la ante ni en sin ni li lon ala li ijo ala.

ante kalama li kalama pini li nasa.
nasa o anpa e jan ale ala.

kalama pini li kipisi e jan.
kipisi jan li ike.

tempo sike mute li weka la jan o ken kute e
toki ni:

ma Peta li kama ala.
ma Kapesi li kama ala.
ma li kama wan.

kulupu li wan.
kulupu wan li ni.

jan ni li kama wan lon lete.
ni la nimi ma li ma Peta ala li ma Kapesi ala.

tempo kama la nimi ona li ma Alo.
jan pi ma ni li pali e tomo telo tawa.

ona li tawa lon ni.
ona li weka tan ma li tawa ma ante.

lipu ma ona li lili.
lipu ma li kama lon li kama suli lon poka pi
ma Alo.

tempo ale la utala li awen lon kulupu ali.
taso la tempo la pona la utala li ken pini
kepeken pali suli kepeken wile pona.

toki musi pi kijetesantakalu lawa

tan jan pi nimi ala

→ kijetesantakalu Winsen li lawa e soweli ale. soweli ale li olin e ona tan ni: ona li lawa pona. ma soweli li ma kasi suli lon poka pi ma tomo. jan mute li lon ma ni. tempo ala la jan en soweli li utala. taso tempo lete li kama. jan li wile jo e moku tawa tempo lete. tan ni la, jan li open alasa. kijetesantakalu lili li lukin e jan kama. ona li toki e ni kepeken kalama mute: "soweli ale o! jan mute li kama! ona li wile moli e mi mute!". soweli Winsen li kute e kijetesantakalu lili, li pilin ike mute tan ni: moli soweli li ike tawa ona. taso ona li ken ala pali tan ni: ilo utala pi jan mute li wawa.

jan li weka tawa soweli. taso ona li ken pana e moli tawa soweli kepeken ilo utala. soweli lili mute li jo ala e mama; soweli suli mute li jo ala e soweli lili. jan li pilin pona mute tan ni: insa pi sijelo soweli li moku pona tawa ona. soweli Winsen li pilin pakala mute. ona li wile pana e pilin pakala tawa jan ike. soweli mute kin li wile ni.

tempo suno kama la, soweli mute li open sona e nasin tan ni: ona li wile pana e pilin pakala tawa jan. kijetesantakalu Winsen li lukin e kon sewi. waso mute li lon ona. soweli Winsen li toki e ni: "waso mute o! o pana e ko jaki sina tawa jan!". waso li pali e ni: ona li tawa ma tomo, li pana e ko jaki mute. tan ni la, jan li toki e pakala kepeken kalama mute. ni li pona tawa soweli, taso jan mute li pilin ike. tempo ni la, ma tomo

li nasa li pakala li jaki mute.

tempo kama poka la, jan ale li tawa sewi pi tomo ona. ilo moli li lon luka ona. jan li open pana e sike moli lili tawa waso. taso kon en lawa en oko pi jan ale li pakala tan ko jaki. tan ni la, sike moli lili li pakala ala e waso. tan ni la, soweli ale en waso ale li pilin pona mute a! taso kijetesantakalu Winsen li wile e ni: soweli ale li pakala e pilin jan.

tempo pimeja kama la, soweli ale en waso ale li tawa ma tomo. kijetesantakalu mute li pakala e poki jaki. soweli li ike e sijelo jan. waso li pana e ko jaki tawa sewi tomo. kala mute li kama tan telo suli. ona li ni kepeken nasin nasa a! jan li toki e ni tawa soweli: "mi pilin ike! o pini e pakala! tempo kama la, mi pakala ala e soweli! o pini! o pini!"

tan ni la, soweli en waso en kala li pini e pakala. tempo kama poka la, jan en soweli li pilin pona mute. tempo ni la, jan li jo ala e ilo moli, waso li pana ala e ko jaki lon ma tomo! soweli ale li wile ala pakala e jan. jan li wile ala alasa e soweli.

tempo ni la, jan en soweli li utala ala! tan ni la, soweli ale li olin e kijetesantakalu lawa Winsen. pona li lon, utala li weka.

toki sona: lipu lili pi kasi ma

tan jan Lapate

→ **jan Wata Wiman** (Walt Whitman, 1819–1892) li pali e toki musi li suli lon ni. ma Elena li jo e jan Omelo (*Homêros*). ma Loma li jo e jan Wekilijo (*Vergilius*). ma Italija li jo e jan Tante. sama la, ma Mewika li jo e jan Wiman. sama toki musi suli pi jan pali ni ante la, toki musi suli pi jan Wata Wiman li kama kon pi ma ona.

ona li sitelen e lipu wan taso. nimi lipu li *lipu lili pi kasi ma* (“Leaves of Grass”). open la, lipu li lili. taso tawa tempo la, lipu li kama suli. jan Wiman li sitelen e toki sin la, ona li pana e ona tawa *lipu lili pi kasi ma*.

kipisi¹ wan pi lipu ona li suli mute. nimi ona li “toki musi pi mi sama.” ona li pona lukin, li pona kute tawa jan mute, tawa mi. mi toki ante e kipisi nanpa luka wan pi toki musi ni. o lukin.

“jan lili li toki, li wile sona—kasi ma li seme? ona li pana luka e kasi tawa mi. nasin seme la mi ken toki e ni tawa jan lili ni? ona en mi li sona ala sama.

pilin mi la, ken la, kasi ma li sama lipu, li sitelen e pilin mi, li laso, li wile pona.

pilin mi la, ken la, kasi ma li len lili pi jan sewi.

jan sewi li wile pana e ona. mi kama lukin e ona la, sona weka li kama lon lawa mi tan len ni.

kon suwi ona li pona a tawa nena.

nimi pi jan sewi li lon ona. jan li kama lukin e ona, li toki e ‘jan seme li jo e ona?’

pilin mi la, ken la, kasi ma kin li jan lili, li kili lili pi kasi laso ale.

pilin mi la, ken la, kasi ma li sitelen, li sitelen sama lon ale.

ona li toki e ni—lon ma suli lon ma lili la ona li suli sama e ona.

tawa jan pimeja tawa jan walo la ona li suli sama e ona.

jan ale la, mi pana e ijo sama, mi kama jo e ijo sama.

tempo ni la, lukin mi la, kasi ma li linja pona li lon ma ni—jan moli li lon anpa ona.

luka suwi la, mi kepeken sina, kasi ma pi linja sama sike lili o.

jan Wata Wiman

ken la, sina tan sijelo pi mijе sin.
 ken la, mi sona e mijе ni la, mi olin e ona.
 ken la, sina tan mijе pi sin ala. ken la, sina
 tan jan lili, sina tan luka pi mama sina. kin
 la, luka mama li kama sina.

pimeja mute li lon kasi ma ni. taso kasi ma li
 kama tan mama meli, tan lawa ona walo.
 pimeja li lon—taso ona li tan mijе pi sin ala,
 tan linja sinpin ona pi kule ala.
 pimeja li lon—taso ona li tan uta, tan insa
 ona loje.

a! pini la, mi kama lukin e palisa uta mute!
 ona li toki.

pilin mi la, ona li kama tan uta, li toki e ijo
 suli.

mi wile toki ante e sona lili pi mijе sin moli,
 e sona lili pi meli sin moli,
 e sona lili pi mijе pi sin ala, e sona lili pi

mama meli,
 e sona lili pi jan lili pi luka mama.
 pilin sina la, mijе sin li lon seme? mijе pi sin
 ala li lon seme?
 meli li lon seme? jan lili li lon seme?

ona ale li lon. ona ale li pona.
 kasi sin lili lili kin li toki e ni—moli li lon ala.
 kin la, moli li lon la, ona li mama e lon. awen
 moli la, ona li pini ala e lon.
 lon li kama lon la, moli li kama moli.

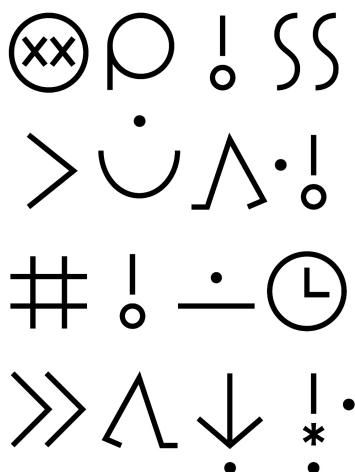
ijo ale li awen tawa, li awen kama suli. ijo
 ala li kama pakala.
 moli en sona moli sina li ante a! moli li ken
 pana pona a!”

I

¹ ijo suli li jo e ijo lili mute la ijo lili wan li kipisi ona

molи
li nanpa

tan jan Kapesi Pake

seme li mi

tan jan Alonola

- = mi jo e luka tu anu luka tu wan
jan li lukin e mi, mi pona tawa jan
mi jo e uta ala, taso ken la mi mu
mi sona taso e nanpa luka luka tu

luka mi li sama palisa, li tawa sike
mi jo ala e noka; taso mi awen la ike
jan la, mi kama jaki tan ni: mi awen
sinpin mi li walo, selo mi li kiwen

mi lili lon poki len, li suli lon tomo
sina lukin e mi la, sina sona e tempo

kijetesantakalu o   tan jan Ke Tami

kijetesantakalu o

tan jan Ke Tami

FAQ

♪ Hello! You're looking at *lipu tempo*, a magazine written in Toki Pona. Maybe you're new and want to know more about this language. Great! This page hopes to answer some of your questions.

What is Toki Pona?

Toki Pona is an elegant minimal language. It was created by the Canadian linguist Sonja Lang in 2001. It has only got 14 letters and about 130 words.

Why would I learn Toki Pona?

Despite how tiny the language is, it is still possible to describe any concept with it. This might fascinate you. Maybe you just want to take a break from the complex world we live in. Or perhaps you just want to talk to your friends without others knowing what you're saying.

How can I learn Toki Pona, and where can I use it?

There is the official book: *Toki Pona: The Language of Good* by Sonja Lang. It teaches how to use Toki Pona. Sonja made a *Toki Pona Dictionary* too. There are also several free online courses. You can find Toki Pona groups and learning resources on tokipona.org, the official website, as well as on our own website: liputenpo.org.

Do you want to contribute? That's great! You can join us on liputenpo.org. We communicate in a Discord server.

sina wile pali tawa lipu tempo la o tawa lipu liputenpo.org · lon ona la sina ken tawa ma mi · jan pali li toki lon ona · sina kama lon kulupu la ni li pona a ·

All text and images in this document are licenced under a CC BY-SA 4.0 licence, unless indicated otherwise.

sina wile pana anu ante e ijo pi lipu ni la o lon nasin · nimi nasin li lon poka pi ijo ni la o lon ona · tawa ijo ali ante pi lipu ni la o lon nasin CC BY-SA 4.0 ·